

การพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อม
สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนาดูน
จังหวัดเพชรบูรณ์

A Development of Small and Micro Community Enterprise
Processing Food to Support ASEAN Economic Community : A Case
Study of Local Administration Organizations, ChonDaen District,
Phetchabun Province.

รังสรรค์ แคนเพชร*

ผศ.ดร.โชติ บดีรัฐ**

บทคัดย่อ

จากการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนาดูน จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งศึกษาศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร และเพื่อศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกนที่จำนวน ๓๕๕ คน โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ ๙๕% เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนานำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเชิงอนุมานทดสอบค่าสถิติ (t-test), และ (F-test) ผลการวิจัยพบว่าระดับการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการองค์กรอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงิน และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร พบว่า สมาชิกกลุ่มที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพหลัก และรายได้จากอาชีพหลัก มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แนวทางการเสริมสร้างการพัฒนาให้มีการปรับปรุงสถานที่จัดจำหน่ายสินค้าวิสาหกิจชุมชนให้มีความทันสมัย ความสะดวกในการใช้บริการ และการจัดโครงการศึกษาดูงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ตรงกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นๆอีกทั้งสอนให้สมาชิกกลุ่มรู้จักจัดทำและวิเคราะห์ระบบบัญชีตลอดจนมีการประสานหน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษาในการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการองค์กรด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงินอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

*นิสิตปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการปกครองท้องถิ่น) คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

**อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ABSTRACT

The objectives of this research were to study levels of development of Small and Micro Community Enterprise processing food to support ASEAN Economic Community of Local Administration Organizations, ChonDaen District, Phetchabun Province, to study factors affecting the investigate and examine ways to strengthen the development. The subjects of this quantitative research were the 345 people, with 95% reliability by using Krejcie and Morgan. The data were collected by using a questionnaire and analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The research showed that their levels of development were at a high level with the highest mean on management organization, production, marketing and finance, respectively. It was found that there was a significant difference on the opinions of people with different sex, marriage status, occupation, career, salary and facilities at the level of 0.05. As for the guidelines then should be malls modernization, of shop ease of services, field trips to other Small and Micro Community Enterprise, a study of accounting, educational institution training for management of organizations, production, marketing and finance.

Keywords : A Development of Small and Micro Community Enterprise

๑. บทนำ

การพัฒนาของประเทศไทยเท่าที่ผ่านมาได้เดินตามรอยของทุนนิยมตะวันตกมาโดยตลอด เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยการส่งเสริมอุตสาหกรรม และเปลี่ยนเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แล้วก็การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตามกระแสโลก ผลการพัฒนาประเทศไทยที่มุ่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะระบบทุนนิยมและภาคอุตสาหกรรมที่ผ่านมาเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศมีอัตราการขยายตัวสูงขึ้น รายได้ต่อหัวของประชาชนเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างของรายได้ระหว่างชนชั้นคนรวยซึ่งมีน้อยและคนจนซึ่งมีจำนวนมาก นับวันมีมากขึ้นและยิ่งห่างออกไปซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางสังคม ประกอบกับค่านิยมสังคมไทยเน้นวัตถุนิยมมากขึ้นจึงเกิดปัญหาทางด้านพฤติกรรมของคนในสังคมขาดศีลธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย มีการเอารัดเอาเปรียบ ทำให้ค่านิยมที่ดีงามของไทยเริ่มจางหายไป พร้อมกับการล่มสลายของสถาบันครอบครัว ชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ขณะเดียวกันการที่สังคมไทยเร่งรัดพัฒนาด้านเศรษฐกิจแบบตลาดเสรี ยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้จากการลดลงของพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ การเพิ่มขึ้นของมลพิษ น้ำเสีย และการเพิ่มขึ้นของอัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิตอันเนื่องมาจากการทำงานและสภาพแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและหลงลืมรากเหง้าของตนเอง

ประเทศไทยถือเป็นประเทศเกษตรกรรม แม้ว่าภาคการเกษตรจะไม่ใช่อะไรที่ทำรายได้หลักเข้าประเทศหากแต่ภาคการเกษตรก็ถือได้ว่ามีความสำคัญในการเลี้ยงปากท้องของคนในประเทศ รวมถึงยังสร้างรายได้เข้าประเทศจากการส่งออก จึงนับได้ว่าภาคเกษตรของไทยมีความสำคัญไม่น้อย

ที่ผ่านมาหลายประเทศทั่วโลกพยายามในการเพิ่มพื้นที่ทางการเกษตรของตนเพื่อเพิ่มผลผลิตในประเทศ แม้กระทั่งประเทศที่ไม่สามารถเพาะปลูกได้ก็พยายามในการเข้าเช่าพื้นที่เพาะปลูกในประเทศอื่น การเกษตรจึงถือได้ว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง การพัฒนาเศรษฐกิจในระดับฐานรากด้วยการเพิ่มศักยภาพด้านรายได้ ลดรายจ่ายสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและทรัพยากรต่างๆ ด้วยการอัดฉีดเงินสู่รากหญ้าผ่านโครงการกองทุนหมู่บ้าน โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน เอสเอ็มแอล หรือวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น เพื่อให้ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ที่นับวันทำให้เกิดช่องว่าง ระหว่างคนจนกับคนรวยได้อย่างยั่งยืน

วิสาหกิจชุมชนจึงเป็นทางออกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ เนื่องจากสังคมไทยในอดีตเป็นสังคมเกษตรกรรม มีความอุดมสมบูรณ์ ผู้คนเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสอดคล้องกับธรรมชาติ มีวิถีการดำรงชีวิต การผลิต ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากปัญหาในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของแต่ละท้องถิ่น ชุมชนมีความสัมพันธ์แบบเครือญาติช่วยเหลือค้ำจุนซึ่งกันและกัน มีระบบเศรษฐกิจพื้นฐานที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและแบ่งปันด้วยน้ำใจไมตรีสามารถสร้างความพอเพียงให้กับครอบครัวและชุมชนได้นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมของเศรษฐกิจชุมชน มีความสำคัญในแง่ของการดำเนินการที่ง่ายกว่าเพราะจากแนวทางในการพัฒนาของรัฐบาลที่ผ่านมามักจะดำเนินการแบบข้างบนลงสู่ข้างล่าง (Top-Down) คือ จากหน่วยงานของทางราชการหรือการวางแผนจากส่วนกลาง ไปสู่ข้างล่าง คือ ภาคประชาชน ซึ่งในเชิงทฤษฎีการพัฒนาในแนวทางนี้มักจะไม่ค่อยเหมาะสมและประสบความสำเร็จได้ยาก แต่เศรษฐกิจชุมชนจะเป็นการดำเนินการแบบข้างล่างขึ้นสู่ข้างบน (Bottom Up) จึงเป็นการดำเนินการที่ง่ายกว่า นอกนี้ยังมีโอกาสสำเร็จสูงกว่า เพราะปัจจัยในการพัฒนาต่างๆ มีอยู่ในท้องถิ่นและความร่วมมือจากคนในท้องถิ่นเองและการวางแผนจากส่วนกลางน่าจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศักยภาพของท้องถิ่นและทุนของชุมชนในท้องถิ่นต่างๆ น้อยกว่า^๑

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ในการทำวิจัยครั้งนี้จะใช้เป็นประโยชน์ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการสร้างความรู้ของคนในท้องถิ่นส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและจัดการศึกษาให้กับคนในท้องถิ่นในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาคนท้องถิ่นให้มีความเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสามารถติดต่อสื่อสารและอยู่ร่วมกันได้บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจต่อไป

^๑ ขวัญกมล ดอนขวา, รายงานวิจัย : การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๕, หน้า ๔

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาภูมิวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๒. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาภูมิวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๓. เพื่อศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างการพัฒนาภูมิวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๓. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

๓.๑ ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการศึกษาระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์จำนวน ๙ แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลนนทบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม องค์การบริหารส่วนตำบลพุดซา องค์การบริหารส่วนตำบลลาดแค องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาลาย และองค์การบริหารส่วนตำบลตะกั่วไร

๓.๒ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนทั้งชายและหญิงที่เป็นสมาชิกภูมิวิสาหกิจชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวนประชากรทั้งหมด ๓,๔๒๕ คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๔๕ คน

๓.๓ ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการพัฒนาภูมิวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้งหมด ๔ ด้าน คือ ด้านการจัดการองค์กร ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงิน

๓.๔ ตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้แยกเป็นประเด็นคือ

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรสระดับการศึกษาอาชีพหลักรายได้จากอาชีพหลักและระยะเวลาในการเป็นสมาชิก

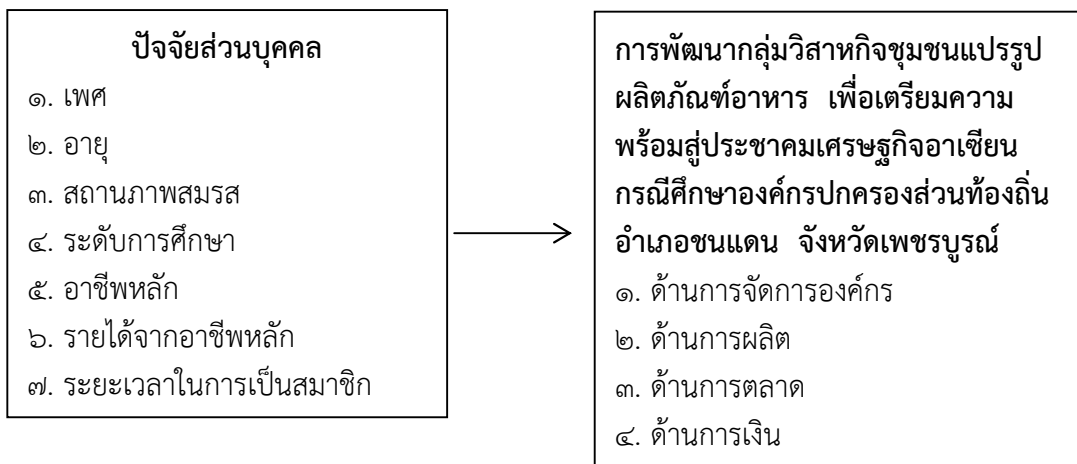
ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านการจัดการองค์กร ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงิน

๔. สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรที่ประกอบไปด้วย เพศอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้จากอาชีพหลัก ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกที่ต่างกันมีการพัฒนาภูมิวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ที่แตกต่างกัน

๕. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ภายใต้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดี เพื่อเสริมสร้างความพร้อมวิสาหกิจชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการที่ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาแล้วดังกล่าวข้างต้น สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๖. วิธีดำเนินการวิจัย

ในส่วนของวิธีการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย ตำบลชนแดน, ตำบลพุทบาท, ตำบลศาลาลาย, ตำบลท่าข้าม, ตำบลลาดแค, ตำบลซับพุทรา, ตำบลบ้านกล้วย, ตำบลตะกุดไรและตำบลดงขุย รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓,๔๒๕ คน^๒

๒. กลุ่มตัวอย่างได้ทำการศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) อย่างเป็นระบบ รวมจำนวน ๓๔๕ คน จากจำนวนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตองค์กรปกครอง

^๒สำนักงานเกษตรอำเภอชนแดน, รายงานรายชื่อและจำนวนสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอชนแดน, เพชรบูรณ์ : สำนักงานเกษตรอำเภอชนแดน, ๒๕๕๗.

ส่วนท้องถิ่น อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งทั้งนี้คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๓

๖.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกันโดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ปัจจัยด้านคุณลักษณะบุคคล

ส่วนที่ ๒ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับคือ ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ระดับความคิดเห็นมาก ระดับความคิดเห็นปานกลาง ระดับความคิดเห็นน้อยและระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดจำนวน ๔๐ ข้อ

ส่วนที่ ๓ เป็นคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารได้แสดงความคิดเห็นได้มากขึ้น

๖.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามกระบวนการโดยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ผู้วิจัยลงพื้นที่นำแบบสอบถามจำนวน ๓๔๕ คน ลงพื้นที่ไปสำรวจในเขตอำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรีเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และอธิบายขั้นตอนในการกรอกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทราบและรับกลับคืนมา โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

๖.๓ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์โดยกระบวนการ ดังต่อไปนี้

วิเคราะห์ข้อมูลและลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นการวิเคราะห์ความถี่ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรีกับระดับปัจจัยมีผลต่อความพร้อมของวิสาหกิจชุมชน โดยใช้สถิติอนุมานในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร คือ การทดสอบค่าที (t-test) สำหรับตัวแปรต้นที่มีการแบ่งกลุ่มเป็น ๒ กลุ่ม และทดสอบค่าเอฟ

^๓Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. Determining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement, 30(3),1970, pp. 607-610

(F-test)สำหรับตัวแปรที่มีการแบ่งกลุ่มเป็น ๓ กลุ่มขึ้นไป ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันใช้วิเคราะห์โดยใช้วิธีแอลเอสดีของฟิเชอร์(Fisher's LSD test)

๗. ผลการวิจัย

๗.๑ ข้อมูลและลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๒๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๙๐ ช่วงอายุที่พบมากที่สุดส่วนใหญ่อยู่ระหว่างอายุ ๔๐-๔๙ ปี มีจำนวน ๑๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๐๐ สถานภาพส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรสมีจำนวน ๒๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๔๐ ระดับการศึกษาที่จำนวนมากที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา มีจำนวน ๒๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๓๐ ด้านอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร มีจำนวน ๓๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๗๐ รายได้จากอาชีพหลักส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๑๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๐ และระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๕-๖ ปี มีจำนวน ๒๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗๐

๗.๒ ระดับการพัฒนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ให้ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ทั้งหมด ๔ ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = ๓.๙๔, S.D. = .๘๙๔) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการองค์กรอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = ๔.๐๒, S.D. = .๘๒๖) รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = ๓.๙๕, S.D. = .๘๖๘) ด้านการตลาด อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = ๓.๙๔, S.D. = .๘๘๒) และด้านการเงิน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = ๓.๘๕, S.D. = ๑.๐๐๑)

๗.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีระดับการศึกษา และระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีเพศ, อายุ, สถานภาพสมรส, อาชีพหลัก และรายได้จากอาชีพหลักที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

๘. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

๑. ควรนำเสนอผลงานวิจัยที่ได้ให้แก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีการบริหารจัดการ

กลุ่มครอบครัวทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการองค์กร ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงิน นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

๒. ควรเผยแพร่ผลการวิจัยที่ได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ให้ได้รับทราบเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่อไป

๓. ผลการวิจัยนี้สามารถจะนำมาพัฒนาจัดฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เศรษฐกิจชุมชน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมไปถึงผู้ประกอบการอื่นๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อื่น ซึ่งผลการวิจัยอาจมองภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นเพราะแต่ละพื้นที่มีจุดเด่นจุดด้อยในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแตกต่างกันอย่างไร รวมทั้งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องถึงการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๒. ควรใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษา การพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อทราบถึงรายละเอียดเชิงลึก เกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร

๓. ในโอกาสต่อไปควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนระหว่างประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียนว่ามีความแตกต่างอย่างไรในการนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของประเทศไทย วางกลยุทธ์เพิ่มความมั่นคงของชุมชนฐานรากเพื่อรองรับการเปิดประตูอาเซียนหรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

บรรณานุกรม

ขวัญกมล ดอนขวา, รายงานวิจัย : การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๕.

สำนักงานเกษตรอำเภอชนแดน, รายงานรายชื่อและจำนวนสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอชนแดน, เพชรบูรณ์ : สำนักงานเกษตรอำเภอชนแดน, ๒๕๕๗.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. Determining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement, 30(3), 1970.